

Türkiye- Burkina Faso İŐ Forumu

10 Nisan 2019, İstanbul

Burkina Faso Cumhurbaşkanı Sayın Roch Marc Christian Kaboré,
Burkina Faso Ticaret, Endüstri ve Zanaat Bakanı Sayın M. Harouna Kabore,
Burkina Faso Enerji Bakanı Sayın Dr. Bachir Ismaël Ouedraogo,
Burkina Faso Kültür, Sanat ve Turizm Bakanı Sayın M. Karim Sango,
Burkina Faso Ticaret Odası Başkanı Mahamadi Savadogo,
Burkinabé Yatırım Ajansı Müdürü Sayın Aziz Hema,
Sayın Büyükelçiler ve Diplomatik Misyon Temsilcileri,
Türkiye-Burkina Faso İŐ Konseyi Başkanımız Ahmet Dal,
İŐ, Siyaset ve Akademi Dünyamızın Başkan ve Temsilcileri,
Değerli Basın Mensupları,

Sizleri Dış Ekonomik İliŐkiler Kurulu – DEİK adına selamlıyorum. “Burkina”nın Moore dilinde **onurlu**, “Faso”nun da, Dioula dilinde **anavatan** olduğundan hareketle, **onurlu insanlar ülkesi**nden gelen değerli misafirlerimizi, sizleri burada ağırlamak, bizim için büyük şeref. HoŐ geldiniz.

Sözlerime başlamadan önce, tüm dünyada farklı biçimlerde etkisini gösteren ve zamanla şiddetini artıran terör eylemlerinden duyduğum derin üzüntüyü dile getirmek istiyorum. Terör ne yazık ki, ortak sorunumuz. Dini, dili, ırkı yok. Dünyanın çeŐitli yerlerinde, nefretin farklı versiyonlarıyla kendisini gösteriyor.

Geçen hafta Burkina Faso'nun kuzeyindeki Hamkane kentinde kabileler arasında çıkan çatıŐmalarda 62 kişinin hayatını kaybettiğini öğrendim. Bugün burada, Burkina Faso halkına bir kez daha baş sağlığı dileklerimi iletiyor, çatıŐmalar neticesinde hayatını kaybedenlerin yakınlarına sabırlar diliyor, terörü lanetliyorum.

Bir Burkina Faso atasözü, **bilginin güç** olduğunu söyler.

Evet, bilgi güçtür... Gücümüzü, sizlerle Afrika'nın çeŐitli ülkeleriyle, karşılıklı iletişimimizden, birbirimizi tanımaktan, bilmekten alıyoruz.

Burkina Faso ve diğer tüm Afrika ülkeleri ile olan dostluğumuzla, kurduğumuz iş birlikleriyle kendimizi daha güçlü hissediyoruz. Karşılıklı dostluğumuz çerçevesinde birlikte büyüyor, birbirimizi tamamlıyoruz.

Dostluğumuz, malumunuz olduğu üzere, uzun yıllara dayanıyor. Bu dostluk, eş zamanlı olarak hayata geçirilen Türkiye'nin Afrika Açılımı ile daha fazla derinleşti. Bu dostluğun yansımalarını her alanda, özellikle ekonomik ilişkilerimizde de görmemiz mümkün.

Ama, Burkina Faso özelinde, maalesef zaten yeterli seviyede olmayan ülkelerimiz arasındaki dış ticaret hacmi, geçen yıl, bir önceki yıla göre %32 oranında gerileyerek 61 milyon \$ oldu. Geçtiğimiz yıl, Türkiye Burkina Faso'ya 53 milyon \$ ihracat gerçekleştirirken, ithalatımız ise 8,7 milyon \$ seviyesinde gerçekleşti.

Sektörlere baktığımız zaman ise, Burkina Faso'dan ithalatımızın büyük bir kısmını pamuğun oluşturduğunu görüyoruz. Bu sebeple ülkenin, Türk tekstilcileri için bir cazibe merkezi olduğunu söyleyebilirim. Bir taze örnek; Ayka Tekstil, üyemiz Yusuf Aydeniz öncülüğünde ülkede önemli bir tekstil yatırımı yapacak. Şimdiden başarılar diliyorum.

Bunlar iş dünyamız için önemli, ama yeterli değil, daha çok iş birliği yapmamız, bu sektörleri çoğaltmamız ve dış ticaret hacmimizi yükseltmemiz lazım.

Tabii, bu hedeflerimizi gerçekleştirmek için öncelikle önümüze çıkan engelleri aşmak, iş insanlarımızın yaşadığı sorunları konuşup, çözüme gitme yolunda gayret etmek için, Sayın Cumhurbaşkanının huzurunda birkaç hususu dile getirmek istiyorum.

Burkina Faso'da Türk yatırımcıları var. Bu yatırımcıların Burkina Faso'daki faaliyetlerinden elde ettikleri gelirlerin, Türkiye'de de vergilendirilmesi yatırımcıların maliyetlerini artırıyor. Benzer şekilde, Türkiye'de bulunan Burkina Faso vatandaşlarının faaliyetleri sonucunda kazandıklarını gelirlerin de ayrıca Burkina Faso'da vergilendirilmemesi, Burkina Fasolu daha çok yatırımcının ülkemize gelmesini sağlayacak ve ticari ilişkilerin daha da gelişmesine yol açacaktır.

Bir diğer husus olarak; Burkina Faso'nun, hem Fransa hem de Çin ile ticareti geliştirmek, tarife ve tarife dışı engelleri kaldırmak ve ülkeler arasında sorunsuz fon alışverişi yapmak için bir takım ikili anlaşmaları olduğunu biliyoruz. Bu bağlamda, Türk ihracatçıların da, Burkina Faso ile yapılacak bir Serbest Ticaret Anlaşması ile desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu anlaşmanın, her iki taraf için de karşılıklı menfaatleri koruyarak ticareti geliştireceğini, Türk ihracatçıların da karlılığını ve rekabetçiliğini artıracığını öngörüyoruz.

Bizler, iş birliklerimizi daha hızlı ve rahat sürdürebilmek için neden bu gibi kolaylıklar sağlamayalım? Bu, elbette karşılıklı çabayla, ortak hareketle ve daha çok iletişimle mümkün.

Bunu sağlamak için karşılıklı ziyaretlerimiz de sürüyor.

Şubat ayında, ülkemizi ziyaret eden Burkina Faso Ulusal Meclis Başkanı Alassane Bala Sakande ve beraberindeki milletvekili heyetini, Burkina Faso İş Konseyimizin ev sahipliğinde İstanbul'da ağırladık. Buluşmamızın en önemli çıktısı, Burkina Faso'da 12.000 kişiye istihdam

sağlaması ve hedeflenen yatırımın, Burkina Faso'nun 3 ayrı iline kurulacak olan tesisler ile gerçekleşmesini planlamak oldu.

Bir başka husus olan, **3. ülkelerde iş birliği** hedefimiz özelinde; Türk özel sektörümüzün, Afrika başta olmak üzere, Orta Doğu, Körfez ve Avrasya coğrafyasındaki saha deneyimini, Avrupa ve Uzakdoğulu ortaklıklarla güçlendirerek çalışmalar yapıyoruz. Örnek olarak; geçtiğimiz ay İstanbul'da Türkiye-Macaristan II. Afrika Forumumuzu, Paris'te ise **"Afrika'da Türkiye-Fransa İşbirliği"** programımızı gerçekleştirdik.

10-11 Ekim 2018 tarihlerinde de, İstanbul'da "Birlikte Sürdürülebilir Bir Geleceğe Yatırım" ana temasıyla **II. Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumumuzu** gerçekleştirdik. 3.500'ü aşkın iş görüşmesinin yapıldığı forumumuzda, 43 Afrika ülkesi, G2B toplantıları çerçevesinde ülkelerindeki projeleri Türk iş dünyasına tanıtmaya imkanı buldu.

22-23 Şubat 2018 tarihlerinde gerçekleştirdiğimiz **Türkiye-ECOWAS Ekonomi ve İş Forumumuz** ise, hem Türkiye-Burkina Faso İş Konseyimizin doğması açısından, hem de ECOWAS üyesi ülkeler arasındaki ekonomik ortaklığımızı derinleştirmemiz açısından önemlidir.

2016 yılı Kasım ayında İstanbul'da, **Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumumuzu** düzenledik. Bu vesileyle, Sayın Cumhurbaşkanımız ile Çad Cumhurbaşkanı arasında ikili bir görüşme gerçekleştirildi, iş birliğimizin kuvvetlendirilmesi yönünde önemli kararlar alındı.

Karşılıklı sevgi ve eşitliğe dayalı ve kazan-kazan esasıyla sürdürdüğümüz ilişkilerimize, önümüzdeki dönemde yenilerini eklemek için gayret ediyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanım, Değerli Bakanlarım,

İzinizle kısaca **DEİK**'i anlatmak isterim.

Türk özel sektörünün dış dünyaya açılan penceresi olan DEİK, 34 yıldır, çalışmalarını gönüllülük esasıyla sürdüren, bir iş platformu. Ülkeler arası yatırım ve ticareti artırmak için "ticari diplomasi" anlayışıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Faaliyetlerimiz, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Ticaret Bakanımız Sayın Ruhsar Pekcan'ın destek ve koordinasyonu ile devam ediyor. Tüm dünyaya yayılmış, 145 iş konseyimiz bulunuyor.

Başkanlığını Sayın Ahmet Dal'ın yürüttüğü **Türkiye-Burkina Faso İş Konseyimiz** de, iki ülke arasındaki mevcut işbirliği potansiyelinin değerlendirilmesi, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine yönelik bir platform oluşturmak amacıyla, az önce bahsettiğim Türkiye-ECOWAS Ekonomi ve İş Forumu kapsamında 22 Şubat 2018 tarihinde kuruldu.

İş Konseyimizin ana hedefi; Türk ve Burkina Fasolu iş insanlarının daha sık bir araya gelmesi ve iş birliği fırsatlarının oluşturularak, somut ortaklıklara dönüşmesine katkıda bulunmak. Bu doğrultuda; Türkiye'nin Burkina Faso ve Afrika kıtasıyla ekonomik ilişkilerinin artmasına yönelik başta iş forumları, heyet ziyaretleri, toplantı ve seminerler olmak üzere bir dizi faaliyet yürütüyoruz.

Türkiye, gücünü dostlarından alıyor... Sizlerle artıracamız iş birliklerimizle, güvenle büyüyeceğiz...

Dostluğumuzu, ticaret ve yatırım ilişkilerimizi geliştirme ümidiyle, programımızı teşrif eden Burkina Faso Cumhurbaşkanı Sayın Roch Marc Christian Kaboré başta olmak üzere herkese teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Nail OLPAK

DEİK Başkanı